

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Cílem této strategie je vyhledávání potenciálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní neúspěšnosti.

Školní neúspěšnost je problémem, jehož řešení si vyžaduje práci s dítětem a někdy také s jeho rodinou. Neúspěšnost bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, výchově a rodinném zázemí. S žáky, kteří jsou ohroženi školní neúspěšností, může pracovat výchovný poradce, metodik prevence, speciální pedagog nebo kterýkoliv pedagogický pracovník. Při řešení neúspěšnosti je potřeba úzká spolupráce pedagogických pracovníků, zákonných zástupců a žáka. Často je nutná i konzultace s odborníky.

Neúspěchem mohou být ohroženi:

- žáci, kteří mají speciální vzdělávací potřeby
- žáci, kteří přestoupili v průběhu školní docházky na jinou ZŠ
- žáci, kteří přestoupili na druhý stupeň
- žáci s dlouhodobou absencí
- žáci se špatným rodinným zázemím
- žáci, kteří neovládají český jazyk (cizinci)

Neúspěch ve škole se nejčastěji projevuje špatným prospěchem, porušováním školního řádu, záškoláctvím, kouřením, sebepoškozováním apod.

Pokud vyučující vyhodnotí, že se žák výrazně zhoršil v předmětu, jsou neprodleně kontaktováni zákonní zástupci a je jim navržena možnost řešení. Případně je zprostředkována spolupráce s PPP a SVP.

Příčiny školní neúspěšnosti

a) osobnost dítěte – snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká sebedůvěra, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

b) rodina – nepodnětné rodinné prostředí, rozdílné sociální podmínky v rodině, chyby ve výchově, složitá rodinná situace

c) nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole – nízká motivace žáka, nerespektování vývojových hledisek a principů pedagogické práce, vztahy mezi učitelem a žákem, vztahy mezi žákem a spolužáky, složitá spolupráce mezi školou a rodinou

Doprovodné jevy školní neúspěšnosti

- fyzické příznaky – časté bolesti břicha, nechutenství, zvracení, bolest hlavy, různé typy fobie, dlouhodobá únava
- poruchy chování – agresivita, záškoláctví, útoky z domova
- obranné mechanismy – pocit méněcennosti, ztráta motivace, uzavírání se do sebe

Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

Pedagogičtí pracovníci:

- spolupracují s třídním učitelem, speciálním pedagogem, výchovným poradcem a metodikem prevence
- znají žákovi vzdělávací možnosti a ujišťují se, zda žák rozumí učivu a pokynům
- mají přehled o vědomostech a dovednostech žáka
- znají žákův zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- podporují a motivují žáka k plnění úkolů
- dávají žákovi zpětnou vazbu
- poskytují žákům i zákonným zástupcům konzultační hodiny, které mají žáci uvedeny v žakovském zápisníku a jsou zveřejněny na webových stránkách školy

Zvyšování motivace a sebedůvěry žáků:

- klademe na žáka přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho kladné stránky
- umožňujeme žákovi vyslovit jeho názor
- podporujeme žakovu aktivitu
- vyhýbáme se negativnímu hodnocení a srovnávání

Doporučené postupy při řešení školní neúspěšnosti

- 1) Škola vypracuje plán pedagogické podpory a seznámí s ním ostatní vyučující. Plán pedagogické podpory je založen na individuálním přístupu k žákovi – dostatečný čas k vypracování úkolů, ověření pochopení zadaného úkolu, poskytování zpětné vazby, zadávání vhodných cvičení k opakování a upevnění učiva apod.).
- 2) Pokud potíže přetrvávají, je zákonným zástupcům doporučena návštěva odborného pracoviště – např. PPP, SPC apod. V případě potřeby jsou žákovi poskytnuta potřebná podpůrná opatření (individualizace, reedukace, pedagogická intervence, pomoc asistenta pedagoga, zohlednění obtíží, úprava metod a forem výuky atd.).
- 3) Škola spolupracuje s rodiči, pravidelně poskytuje informuje o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu a zároveň sleduje žakovu domácí přípravu.

Nástroje ke koordinaci péče o žáky s SVP

- 1) plán pedagogické podpory nebo pedagogická intervence
- 2) individuální vzdělávací plán
- 3) předmět speciálně pedagogická péče
- 4) asistent pedagoga
- 5) doporučení z ŠPZ

Dlouhodobá nepřítomnost ze zdravotních či jiných důvodů

Dlouhodobá nepřítomnost žáka ve škole může být jednou z příčin zhoršení prospěchu a ztráty kontaktu se spolužáky. Ve spolupráci třídního učitele, vyučujících, zákonných zástupců a výchovného poradce je vytvořen plán dostudování zameškaného učiva, termíny zkoušení i možnosti individuálních konzultací s vyučujícími.